

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 11. ANULU XVIII.

Telegrafulu oare de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 60 pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu anu 8 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 5/17 Februaru 1870.

Valurile constitutiunali.

Că o mare turburată, carea si arunca cându într'o parte cându într'alt'a valurile preste tiermii sei, asiá este si situatiunea constitutiunale la noi. De cându totu ascépta popórele, cá acele valuri sa se asiedie, mai c'au si uitatu, unde suntu acei tiermi naturali, si fia-care se teme, ca asternutulu undeloru nu va fi acolo unde se cade, ci departe preste margiile sele naturali.

De aci temeri, de aci sperantie.

In tempulu celu din urma trei impregiurări au preocupatu pre locutorii imperiului din ambe jumetátile. Memorandele ministriloru cislaitani, esiti si remasi din cabinetu, impacarea cu boemia cechi si desu-amintit'a resolutiune galitiana.

Unde erau temeri si unde erau sperantie legate de aceste trei impregiurări este cunoscutu fia-cărui, carele a urmatu cátu de putienu viati'a politica din imperiulu nostru.

Déca vorbimu de sperantie, apoi acei ce vedu in federalismu salutea popóreloru din imperiu, le legau de tóte trei manifestatiunile de mai susu cu multa positivitate.

Dara fiindu ca in asemenea situatiuni intemplările au sa ne dé mesur'a cea mai sigura, amu cautatu mereu se vedemu, cari suntu factorii ce se grupéza pre l'anga memorandu, impacare si resolutiune. Acést'a nu o amu facutu pentru cá se putemu proroci, ca ce se va alege in urma din frementarea acést'a politica, ci mai multu pentru cá sa ne putemu orientá noi, cari, vrendu ne vrendu, ne vedemu de atátea ori trasi in procesulu politicu si pentru cá sa nu ne tredimu, ca ne-amu facutu iluziuni desierte, cari din unu reu sa ne arunce intr'altulu si mai mare.

Si voru aduce aminte cetitorii nostri de cele ce scriserámu in anulu trecut, despre ide'a federalismului. Si voru aduce aminte cum acestu federalismu, facea inca prela 1865 calculii sei fára de a ne pune si pre noi in socotele.

S'a schimbatu ceva in privinti'a acést'a? Pána acum nu vedemu, fára unele díuarie straine, de putiena insemnatate, atingendu pre ici pre cólea si de noi ceva, si mai departe nimic'a.

Senatulu imperiale, respective siedinti'a din 11 Februaru a acestui anu, este unu indice, cum pretinsii aliati ai federalismului, cându vine vorb'a de interesele lor, numai credute a fi vatemate, intorc spatele si nu voru se scie de alti aliati ai lor.

E lucru déjà demultu cunoscutu, ca galitiani pretindu a n'tonomi'a pentru tier'a lor. Numai conditionea acést'a i léga inca de bancele senatului imperialu, carea déca nu li se va implini, ei, celu putienu asiá amenintia, le voru parasí de îndata.

In siedinti'a amintita, bar. Petrino, românú din ducatulú Bucovinei, face propunerea, ca autonomi'a acést'a sa se estinda nu numai asupr'a Galitiei, ci asupr'a tuturor tieriloru, dupa dorinti'a si lips'a acelor'a. Si cine au fostu de n'au spriginitu acést'a propunere? Polonii galitiani, cari si acum viséza autonomi'a tierii lor asiá, cá sa incorporeze la dens'a si tierisiór'a romána Bucovin'a, pre carea sa o guverneze ei autonomu polonesce si se o slaviseze cu totul.

Eata dara unulu dintre factorii asceptatului federalismu si déca ne aducemu aminte de cei-lalti, cându voru vedé ca li se implinescu aspiratiunile, putienu va sa-i dóra de noi. Si din punctulu lor de vedere nici ca sa ne mirámu. Suntemu unu elementu eterogenu de ei, unu elementu care suntemu veriti intre ei si faptice impededámu realisarea marei idei a panslavismului.

„Nu ve nadajduiti spre boiari, spre fiii óme-

niloru“ dicemu noi in impregiurări de aceste, ci sa se engele fia-care românú, cum sa ne consolidámu noi natiunalitatea si prin urmare natiunea nóstra. Noi vedemu ca suntemu avisati strinsu la puterile nóstre intelectuali si materiali. Sa cantámu si se folosimu ocaziunea ce ni se oferesce spre a le intári pre aceste, cá sa ne mentuim esistinti'a, intre orice eveneminte. Mantuindu pre acést'a putem sperá in viitoriu, pentru cá ea ne va castigá tota-dé-un'a aliantiele cele mai nemincinóse, pentru cá fiindu stimati si temuti si temoti si stimati, nu vomu incercá despretiu in momentele acele supreme, ci se va cautá concursulu nostru, carele si pána acum a fostu unulu dintre cele mai loiale.

Valurile politice, asiedie-se apoi séu in federalismu, séu in dualismu, séu in ori-ce constitutiunalismu, numai in absolutismu nu, noi i vomu invinge greutátile ce ni le-aru aduce si tiermii politici, intre cari sa respirámu unu aieru mai liberu, voru urmá si ei negresitu.

Immormentarea lui Gojdu.

Pest'a, 25 Ian. (6 Febr.) 1870.

Eri la 3 óre d. m furámu martorii celu mai tristu actu, a immormentárei neuitatulu barbatu, Emanuilu Gojdu, carele a lasatu prin testamentu ce s'a deschisu indata dupa mórtea sea, tóta averea, de mai multe sute de mii, spre infiintarea unei fundatiuni pentru teneri, preoti si invetiatori seraci de religiunea greco-orientala.

La testamentu, se vede, a functionatu cá martori: septemvirii, Simeonu Popoviciu, Ioanne Aldulénu, Ioanne Puscaru: secretariulu ministerialu Atanasiu Cimponeariu si advocatulu Florianu Varg'a.

Punctatiunile sunt cam urmatóarele:

a) Rudenieloru lasa 18,000 fl. v. a.
b) Veduvei 60,000 fl. — aceste dóue sume cá „legate.“

c) Tóta ceea-lalta avere, care consta, dupa abstragerea unoru sume oneróse, in ori-ce casu, minimum din un'a suma preste (? R.) 200,000 fl. va formá fundatiunea mentionata.

Din camtele acésti sume din urma se vada a trei'a parte cá stipendii (pentru studinti dela universitáti câte 300—500 fl. pentru alti teneri seraci câte 100—300 fl.); iéra 2/3 se va capitalisá pána in 50 de ani, etc.

Esecutorii testamentului sunt: advocatulu Michaiu Szer, secretariulu de statu Georgiu Ioanoviciu si dlu Grabowsky.

Indata dupa mórtea lui Gojdu toti amicii si veneratorii sei se grabira, a face visitele de condolentia dómuei veduve, animei cei mai bune si nobile.

Dlu secretariu Cimponeariu la ocaziunea acést'a se vediu indemnata a se adresá cátra oficiantii románi dela telegrafu in termini fórte caldurosi, cá se concurga a dá sarutarea cea mai de pre urma „barbatului celui mai bravu, celui mai bunu; amicalui celui mai sinceru, nefatiarnicu alu natiunei románe;

recreatoriului binelui si a fericirii natiunei románe; barbatului celui mai realu si plinu de merite; antagonistulu tuturor, cari numai prin vorb'e góle, séu prin mijlóce machiavelistice, prin mincinni si laude proprie au amagit si amagescu natiunea romána;

Tata alu seraciloru teneri studenti, preoti si invetiatori;

Uniculu românú mai fára perechie, carele a doveditu neincetatu rara simpatia si iubire cátra natiunea si religiunea sea, virute esemplaria si intielep-

ciune fára margini, — tóte insusiri demne de imitata!

Astfelu incepea adres'a de invitare, carea de altmíntrea se aflá déjà in inim'a fia-cărui invitat si dlu secretariu se facu numai organulu expresiv.

La inmormentare se vediu afara de rudeni unu numeru, ne mai vediu pána aci, de condolenti, intre cari erau: dignitari, septemviri, judi, oficianti ministeriali, ablegati, advocati, telegrafisti (románi) studinti, cetatieni, din Pest'a si din provincia, de tóte natiunalitátile, religiunile etc.

Ceremonialulu se implini prin parochulu românú din Pest'a, asistándu-i inca parochulu localu serbescu si grecescu.

La trasur'a funebrala erau prinsii 6 cai imbracati in penza négra; pre amendóue pártile haiduci, studinti si telegrafisti cu facii aprinse.

Dupa ce fú lasatu trupulu mórtulu in cripta, se radica unulu dintre dd. condolenti pre un'a colina, si tienu un'a cuventare escelinta, fórte nimerita, prin carea aminti meritele lui Gojdu, cá comite supremu si membru alu casei magnatiloru, apoi cá testatoru; — accentuándu intru altele, ca: Pre Gojdu multu nu numai ca nu l'au cunoscutu, ba chiaru l'au condemnatu; multi au aruncatu cu pietrii asupr'a lui.

„Acést'a remanu acum' u rusinati, si trebuie sa se inchine cu pietate naintea mormentulu celui sántu, naintea faptei fára esemplu, naintea primulu faptoru pentru promovarea romanismului etc. etc.

Finu cuventarea funebrala cu: „Fieci tierán'a usióra, ca memori'a i va fi eterna“! la ce tóta inteliginti'a cu unu glasu strigá: „eterna se fia!!!“

Testamentulu domnului septemviru Emanuilu Gojdu.

(Capetu.)

p) Cunoscendu zelulu neinteresatu alu tuturor membriloru natiunei románe in privinti'a salutei si inaintárei natiunali, sum convinsu, ca toti membrii reprezentantiei voru luá asupr'a loru ostení'a afaceriloru si ingrigiloru lor fára nici o respalata materiale, simtiendu-se remunerati prin consciinti'a, ca materi'a data de mine a ajutatu si elu de a se lucrá spre infflorirea iubitei sele natiuni.

q) Pána cându la natiunea romána se va infiintiá pre cale constitutiunala o corporatiune natiunala, o adunare natiunala, unu congresu, séu altu corpu autonomu, reprezentanti'a fundatiunei da séma despre administrarea sea numai publicului, astfelu cá, supr'a-inspectiunea regimului statului remanendu in integritatea sea, darea socotelorlu sa se transpuna judecátiiei publicitátiiei prin fói'a oficiala a regimului ungurescu si prin trei foi románe mai respandite; — iéra déca natiunea va castigá o corporatiune organica autonoma, darea socotelorlu se asterne acelei corporatiuni spre aprobare, dupa aceea se asterne aceea regimului de statu ungurescu, si in modulu aretatu mai susu sa se dea publicitátiiei, — si déca in administratiune s'aru comite erori, séu fapto in contra dispositiuniloru acestor'a si póte si defraudatiuni, rogu si imputernicescu pre inaltulu regimu ungurescu pentru pedepsire, in virtutea dreptului seu de supr'a-inspectiune; de altmíntrea eu intielegu o astfelu de supr'a-inspectiune din partea regimului statului, carea va fi normata si definita prin lege.

r) Sta in dreptulu exclusivu alu reprezentantiei de a imparí stipendiele si ajutóriele in urm'a concurselor publicate in trei foi románe in intervale cuviincióse si in intielesulu punctelor f, h, k, n. si o, celoru ce prin majoritatea voturiloru se voru recunósce mai demni.

nalismului, se p^ote privi de o stare esceptionale. Deputatul Sabiuului Jacobu R a n n i c h e r înca pledeza pentru încetarea mânei libere a ministeriului asupr'a Transilvaniei.

Alta chestiune interesantă s'a petrecut în dieta, cându cu votarea bugetului pentru teatrul naționalu (ung.) H o d o s i u a cerut că sa se asiedie în bugetu 200,000 fl. și pentru facerea unui teatru naționalu român. Pretensiunea acést'a, de-si suntu alte și mai ardiente, este justă și e paguba ea a fostu asiá de puțin spriginita, încatu ea rămâne numai unu pium desiderium. Aru fi fórté politicu din partea dietei cându asemenea chestiuni nu le-aru tratá pré iute séu nu le-aru trece cu vederea, și aru cugetá ca e în interesulu statului a dá mâna de ajutoriu contribuentiloru cetatien în totu modulu, numai se póta progresá mai în graba în cultura. Nu ne e vorb'a absolutu de teatru dará și de alte institute.

De dincolo de Lait'a pâna acum nu putemu înregistrá alta, fára repetitiuni despre „impacarea“ cu cehii. Puté-vomu dice cu Schiller în „Wallenstein“ ulu seu: „Ea vine târdiu, dará totu vine,“ nu scimu. Acum va fi bine sa ne notámu că si acei nemti din si afara de Austri'a cari erau pentru o impacare, pare ca facu o întorsatura (Schwenkung). Asiá „Volkszeitung“ din Berlinu, fóia nemtiésca democratica, întrebuintiésca expresiuni aspre în contra purtárei cehiloru. Limbagiulu foiei amintite se vede ca voiesce a díce cu alte cuvinte: nemti ve da libertate destula în constitutiune, mai multá decâtu v'a datu absolutismulu, deci nu mai trageți cu ochiulu cátra Russi'a, cáci si noi suntemu aici. Acestu limbagiu încurágiaze multá pre nemti din Au-tri'a. Ce antidotu voru pune cehii la espectoratiunile aceste suntemu în acceptare se vedemu.

Scirile din Parisu suntu acum mai liniscite; au fostu inse veemente întemplárele din 9 și 10 Febr. Diuarele variaza în datele lorú; unele spunu ca au urmatu conflicte fórté sângeróse între turburatori și puterea armata, încatu au cadutu 150 morti de ambe pártile. În fine se scrie și de o conjuratiune asupr'a vietiei imperatului Napoleonu. Cea mai mare parte a populatiunei parisiane a desaprobatu purtarea turburatoriloru și luá în nume de reu regimulu ca nu pasiesce mai energicu puterea armata.

În Angli'a s'a deschisu parlamentulu. Precum se vede din cuventulu de tron, englesiloru putienu le pasa de cele ce se întempla în continentu. Ce privește politic'a din afara, cuventulu de tron díce, ca relatiunile cu tóte puterile suntu bune.

Se respandescu sciri ca Garibaldi, carele a promis 4000 pasci comitetului grecescu din Constantinopole, a mai promis, ca la ocaziune va veni însu-si în Grécia, aducendu cu sine și de acei cu cameși rosii. Aru fi minunatu lucru, cându unu Garibaldi si-aru da concursulu la facerea unei Grecii mari pre socotéla românilor din Macedoni'a. Daru ce scie betránulu cine locuiesce în Turci'ade astadi?

În Romani'a s'a seversitu iera-si o „opera“ mare, s'a schimbatu ministeriulu. Nu cunoșcemu cauzele acestei schimbári, dará avem totu dreptulu de a presupune efectele multelor schimbári de ministerii cari se potú cuprinde în cuvintele: împedecara în progresu.

Pâna acum scimu numai ca presiedinti senatului și camerei s'au apucatu de formarea unui cabinetu nou.

Diet'a Ungariei.

În sedinti'a din 8 Febr. Dupa autentificarea protocolului trece cas'a la ordinea dílei: Proiectulu de lege despre ridicarea (infintierea) unei curti supreme de comptabilitate, a cáruj 22 §. primu fura desbatuti în sedinti'a de ieri.

La pertractarea §. 23 iau parte I. V á n c a, B. P e r c z e l, P. H o f f m a n n, P. S z o n t a g h, C. D. T e l e k y, E. S i m o n y, și Széll. Resultatulu votárei arata, ca sunt 166 pentru teestulu originalu, 147 contr'a; va se dica proiectulu majoritatiiei s'a primitu.

Urmatorii §§. 24—31 se primescu de majoritate fára, parte dupa o mica desbatere.

La Ordinea dílei urméza desbaterea bugetului pentru ministeriulu de interne.

Referentulu E. Csédeny presinta referatulu comitetului financiaru. Ordinariulu e preliminaru cu 9.620,071 fl.; pentru anulu 1869 au fostu votati

9.141,800 fl., asiá dará s'au adausu în anul de facia 478,271 fl., extraordinariulu e preliminaru cu 959,814 fl. în anul trecutú au fostu votati 600,000 fl., va se dica, unu adausu de 359,814 fl. Comitetulu financiaru recomanda stergerea a 14,000 fl. din ordinariu, și a 15,000 fl. din extraordinariu.

G. V á r a d y loándu cuventulu, ataca pre ministrulu de interne, pentru numerulu amplotiloru necalculatu, ocupati în acelu ministeriu. Reforme necesarie n'a întreprinsu, ci a spesatu sume mari pentru comisarii esmisi, spre a disolve cluburile democratiloru în tempulu celu mai pacificu. Eschiámându vorbitoriulu: Quousque tandem! (cuvintele aceste atingu mai multu pre fostulu ministru de interne, decâtu pre celu de facia) dechiara, ca ministrulu se însiela, déca spéra a se impacá cu cammer'a asiá de usioru dupa cum are de cugetu. Oratorele presinta urmatoriulu proiectu de conclusú: Cas'a insarcina pre ministeriulu a propune proiectulu de lege despre organizatiunea jurisdictiuniloru asiá, cátu sa-lu póta legislatiunea desbaté înca în sesiunea acést'a, cá sa se elaborede bugetulu anului 1870 pre basea acelei organizatiuni. Vorbitoriulu incheia cu rugarea cátra ministrulu de a parási calea cea condemnabile a predecesoriului, seu în privinti'a jurisdictiuniloru. Ministrulu se ia în consideratiune la regularea jurisdictiuniloru geniulu nationalitatei, care în comitate asiá de chiaru s'a pronuntyatu.

Ministrulu de interne P. R a i n e r respundu restórna afirmárele lui G. V á r a d y, prin o vorbire bine tiesuta. În decursulu vorbirei fu ministrulu de repetite ori din partea dreptei înteruptu prin aplause.

L. I o n e s c u vorbesce despre chestiunea nationalitatei și se plânge asupr'a institutiunei comitiloru supremi, cari tragu o léfa de 4000 fl. fára de a avé unu cercu de activitate corespondentoriu.

N. K i s s dechiara, ca cauzele tierci se afla într'unu stadiu asiá de reu, și ca tier'a se administréza asiá de neconstitucionalu, încatu nu póte votá ministrulu bugetulu.

Siedinti'a se incheia la dóue óre.

În sedinti'a din 9 Febr. se cetesce și autentica protocolulu.

Presiedintele anuncia mai multe petitiuni de ale orasiului Aradu, care se tramitu comisiunei petitiuniloru.

Referentulu comitetului centralu presinta § 4 modificatu, din proiectulu de lege despre infintierea unei curti supreme de comptabilitate.

La ordinea dílei e desbaterea generala despre bugetulu ministeriului de interne.

A. C s i k y afla adausulu de 400,000 fl. nemotivatu și postulu comisariului regescu din Tranni'a neconstitucionalu; densulu propune stergerea acelu adausu și casarea postului mentionatu.

Secretariulu de statu V. T ó t h apera pre ministrulu V e n k h e i m contra atacurilor facute în sedinti'a de ieri din partea deputatului V á r a d y.

E. S i m o n y i sustiene atacurile facute de V á r a d y combatendu pre secretariulu Tóth și resturmandu-i ahamárele.

Secretariulu de statu Z e y k se cérca a rectificá postulu unui comisariu reg: spre administrarea cauzelor transilvanene; regimulu înca doresce uniformarea normelor administrative din Tranni'a cu cele din Ungari'a, inse deocamdata nu e cu putintia. Starea de fatia din Tranni'a nu e amenintátória, póte inse deveni, déca agitaciunile nationalitiloru cu deosebire între români nu voru încetá.

I. H o d o s i u respinge afirmárele lui Zeyk; români nu suntú contrari magiariloru ci regimulu magiaru, care în Tranni'a și mai multe abusuri face decâtu în Ungari'a.

Asemenea combate S. B o r l e a pre secretariulu Z e y k.

Se trece la votare și se primesce bugetulu de basa a desbaterei speciale.

Titul'a: „administrarea centrala“ se votéza dupa o scurta desbatere.

La titul'a: „spese pentru comitate“ se incinge o desbatere mai lunga, care o vomu publicá în nr. viitoriu.

Trei-Scaune 22 Ian. 1870.

Domnule Redactoru! Cetindu în numerulu 4 alu „Telegrafului romanu“ într'unu articulu „de sub Predealu“ nisce „meditatiuni vechi și nóue, m'amu vedutu indemnata a face asupr'a unui punctu din acele câte-va reflexiuni. Si macaru ca acele medi-

tatiuni, celu puțin în punctulu la care vom sa reflectedi, suntú facute nu dupa realitate, ci bun'a óra cum le-aru face unu pusnicu tocma din Predealu, totu-si cu amu creditu de cuvintia a nu pune în fati'a acelorú meditatiuni totu numai nisce meditatiuni góle, ci ale intempiná cu date din vitalia. Speru, Domnule Redactoru, ca nu ve-ti refúsá a dá puțin locu în pretiutulu D-vóstra diurnalu acelorú reflexiuni.

În meditaciunile, de cari ne e vorb'a, se díce ca: „Ni se pare, ca aru trebú, cá nu numai se vorbimú și se scriemú multe; daru se și facemú. „Unu câmpu frumosu de activitate avémú și avémú înca în Trei-scaune (Háromszék), unde din lips'a instructiunei confessionali nationali perdemú unu numeru considerabilu de ai nostri. În un'a din siedintiele unui sinodu protopopescu s'a facutu o propunere pentru începerea unui fondu, carele se fia basea unui izvoru de ajutorie la diferitele scóle ce esista déjá și ce au a se infintia în comunele bisericesci din acestu ténutu. Nu vedemú inse pâna acum nici unu începutu.“ Acestea suntú cuvintele domnului de sub Predélu, la cari vom se reflectedi. Se incepu dela caracterizarea câmpului de lucrare, ce 'lu avémú înainte. Daca domnulu de sub Predélu prin „câmpu frumosu de lucrare întielege aci „câmpu de lucrare spinosu și plinu de dificultáti“, are tóta dreptatea, cáci în adeveru astuteliu este câmpulu de lucrare pentru interesele bisericesci și scolarie române în Trei-scaune și în secuime preste totu. Partea românilor, mestecata printre secui din mosi din stramosi și cine scie de cându, si-a nitatu limb'a nationala și vorbesce unguresce. E învederatú asiá dará, ca ceice suntú chiamati a înaintá interesele bisericesci și scolarie nationale între acei români de jumetate perduti, trebuie se-si impuna abnegatiune și sacrificie cu multu mai mari, decâtu colegii lorú din alte ténuturi, pre un'e români suntú în alte conditiuni, mai favorítorie esistintiei lorú.

O împregiurare, carea îngreunéda și mai multu lucrulu acést'a, ca români asiá jumetate sacuti suntú imprasciati preste totu teritoriulu secuescu și numai în puine comne suntú asiá de concentrati, încatu sa-si póta face și téné o bisericutiá și scóltia cu preotu și invetiariulu. Apoi se postéscá domnulu postatu sub Predealu la siesu prin Trei-scaune și se vadia la ce sacrificie se potú înduplecá pentru biseric'a și scóla lorú chiarú și cei mai concentrati români vorbitori unguresce! Cei ce nu privescu lucrulu din Predealu, ci din fati'a locului, se mira cum de români acei'a, ca mai suntú și asiá cum suntú.

Mai multi dintre cei ce au muncitu și muncescu pre frumosulu câmpu de lucrare, despre care ne e vorb'a, au fostu rugatu pre deputatii lorú dela congresulu bisericescu, ce s'au ténutu la Sabiu în tómu'a anului 1868, cá se mijlocéscá unu ajutoriu pentru spriginirea intereselor bisericesci și scolarie române din secuime.

Resultatulu mijlocirei acelorú dd. deputati a fostu puțin mângaitoriu pentru cei interesati; ei inse au fostu siliti sa-lu ia spre sciintia, pâna la împregiurári mai favorabile, cându se va putea luá în consideratiune și starea lorú. Acum domnulu de sub Predealu vine și imputa celorú ce suntú chiamati a lucrá pentru promovarea intereselor bisericesci și scolarie române din Trei-scaune, cá cum acei'a nu aru fi facutu și nu aru face totu ce bietulu sta în puterea lorú. Amintesce de o propunere, ce s'a facutu în privinti'a ast'a în sinodulu protopopescu alu Trei-scaunelor. Domnulu meditatoriu trece cu vederea fapte, pentru de a pune cu státu în mai mare lumina propunerea aceea. Eu inse în interesulu adeverului vom se constatediu aci, ca pentru fonduri, cari „se fia basea unui izvoru de ajutorie la diferitele scóle, ce esista déjá și ce au a se infintia în comunele bisericesci“ din Trei-scaune s'a facutu începutu înainte cu câtú-va ani și acele fonduri, multiamú manipulérei regulate, înainteza din anu în anu.

Propunerea mentionata dará s'a facutu ce-va pré târdiu, pentru de a puté avé meritulu, ce domnulu de sub Predélu vrea sa-lu dea. Déca d-lui séu ori-cine altulu vrea sa-si castigó unu meritú adeveratu pre câmpulu frumosu ce 'a adusu înainte, întreprinda ce-va în fapta, séu déca vrea numai se vorbéscá séu se scrie în privinti'a acést'a, face celu puținú o propunere nóua dare practicabila, pentru unu lucru la care înca nu s'a gânditu nimenea și prin care sa se ajute în adeveru crestini nostri din Trei-scaune, lipsiti și doritori d' ajutoriulu conationaliloru și coreligionari-

